

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Karoličino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2. I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 266.

V Ljubljani, v ponedeljek 20. novembra 1893.

Letnik XXI.

Četrti avstrijski kmetijski shod.

Z Dunaja, 18. novembra.

Dne 16. in 17. t. m. vršil se je na Dunaju IV. kmetijski shod, na katerem so bile zastopane vse dežele po zastopnikih raznih kmetijskih družb.

Namesto obolelega kneza Adama Sapiche predsedoval je zboru njegov namestnik princ Lobkovic.

Poleg navadnih formalij bila sta dva predmeta na dnevnem redu, ki sta velike važnosti, in sicer kako naj se preosnuje agrarna statistika, da bo res v korist kmetijstvu. Sedanja statistika ima to napako, da se poročila o letni žitni žetvi dokaj prepozno sestavijo in objavljajo, ko je veliki svetovni trg že zdavno določil žitne cene.

Sklenilo se je, naprositi poljedelsko ministerstvo, da država preosnuje statistični urad, da se uredi po vseh deželah stalno poročevalstvo, katero bo že takoj po odevetenju poročalo o veličini žetve itd. Tudi naj se naprosijo, oziroma prisilijo županstva, da poročajo ne le o stanju žitnih setev, ampak tudi, na koliko hektarov se je v dotičnem letu posejalo raznega žita itd. Posamezni gospodarji bi torej imeli vsako leto objaviti županstvu, koliko mernikov so nasejali pšenice, rži itd.

Ne dá se tajiti, da se mnogo, premnogo hoče zahtevati od kmetovalcev, zato je bilo tudi več glasov, ki so bili za to, da se gledé površja zemljišč, obsejanih s žitom, proizvodbe vrše le na vsakih pet let, ter da se pridobé stalni, zanesljivi, ter razumni veščaki, ki bi osrednjemu uradu redno ter pravočasno poročali o stanju žitnih setev. Vsekako pa bo agrarna statistika še le potem imela res zdatni pomen, če bodo o žitnem pridelku znana poročila iz celega sveta, osobito iz Amerike, Rusije in Indije, ker prav te pokrajine imajo odločilno moč pri ceni za žito. Zato naj bi državna vlada zahtevala od svojih po celem svetu razpostavljenih konzulov, da bi redno poročali o žitnih cenah v dotičnih krajih.

Pa veliko večje važnosti bil je drugi predmet, o katerem je imel razpravljati agrarni shod. Ravna se, da se l. 1896 pregleda in na novo preračuni in uredi zemljiški kataster, in s tem zemljišni davek.

Po zakonu iz l. 1869. izvršil se je nov zemljišni kataster, na podlagi katerega se je odmeril zemljišni davek, ki je z l. 1881 stopil v veljavo. Po tem zakonu sklenilo se je tudi ob enem, da se ima prvotni kataster slehernih 15 let pregledati, da se med tem časom izvršene spremembe vzame v poštev. In kdo more zanikati, da v tej kratki dobi ni bilo za kmetovalce osodepolnih novih razmer v vzbilju? Za koliko je padla cena le žitu, za koliko pa so narasli razni davki, za koliko dražji so posli itd.

L. 1870 je veljalo sto kil pšenice še 9 gl. 29 kr. l. 1890 le 7 gld. Pred 1869 l. je veljala pšenica celo nad 12 gld. in sedaj se ne more nje cena povzdigniti nad 8 gld. In vendar mora poljedelec plačevati davek na podlagi vcenitve na višje cene.

Ko se je sedajni zemljišni davek za vinograde odmeril, neznanne so bile osodepolne škode, katere je trtna uš učinila, neznanani so bili izdatki za škropljenje trt, katero stane dokaj truda in še več stroškov. Neznana je bila konkurenca po italijanskih vinih, katera smejo sedaj po nizki colini 3 gld. (namesto takratnih 20 gld.) prihajati v našo državo. Cena lesu

osobito v naših pokrajinah je od takrat silno padla in to vsled tega, da so železnice odprle pot izvozu lesa iz pragozdov, po katerih od pamtveka ni pela sekira in ker so železnice privolile takim oddaljenim pokrajinam n. pr. Galiciji, Ogerski tako izredne nizke vozne cene, prišlo je lesa od tam toliko, da je morala pasti cena našim lesnim izdelkom.

L. 1869 je še marsikateri kraj zamogel pohvaliti se z dobrimi posli, ki so pošteno in za primerno plačilo delali na kmetiji. Sedaj je drugače, vse drvi v fabrike, k železnicam, v rudokope, v Ameriko in gospodar mora sprejeti v delo vsakega, Bog, da ga dobi. Vsi ti novi odnošaji morajo vzeti se v poštev in na podlagi sedajnih razmer ima se vrediti vcenitev za daljnih 15 let veljavnega zemljiškega davka.

Kmetijski shod izrekel se je nadalje za znižanje svote zemljišnega davka, ki je sploh previsok, kajti zemljišni davek znaša nad 22 odstotkov, torej nad petino čistega prinosa in je v naši državi ta davek dvakrat večji, kakor v Nemčiji, trikrat večji kot na Angleškem.

Jako obširna je bila razprava o novi davčni reformi. Dolenjeavstrijski poslanec baron Gudenus sestavil je poročilo in osobito pobijal vladni načrt davčne reforme s stališča kmetijskega gospodarstva. Kar je poročevalec povedal gledé novega obrtnega davka, h kateremu hoče vlada pritegniti kmetijstvo, ako ima dotično podjetje le količkaj premenjeno lice navadnega kmetijskega gospodarstva, mora se povsem odobriti in je shod tudi soglasno pritril nazorom poročevalca. Tako na pr. moral bi kmetovalec, ako zasluži s svojo vprežno živino na leto več od 30 gld., na pr. s tem, da pripelje komu kaj blaga, ali vozi na pr. kamenje, šuto za nasip, apno itd., takoj podvreči se obrtu in od takega stranskega prislužka odrajtovati obrtni davek! Torej mali kmet, ki nima toliko polja, da bi mogel celo leto vporabljeti svoje konjiče ali voliče, naj bi ne smel živine vporabiti za to, da si prisluži nekaj desetakov na leto. Ali naj si izposoduje vprežno živino, ko mu je treba orati. Ali gospoda vé, da treba imeti na razpolago živino, da se o pravem času izvrši oranje. Ali gospoda vé, kako v malo dneh mora biti žito požeto in naglo preorano za ajdovo setev. Ali gospoda vé, da je polagoma celo leto kaj voziti, tudi po zimi steljo in drva? Kako je torej opravičen tak davek od takega stranskega, nestalnega prislužka, s katerim kmetovalec vsaj toliko dobi, da more celo leto skozi rediti svojo vprežno živino.

Tudi bi se imel po novem načrtu pobirati obrtni davek n. pr. od zalog lesa in drv, če so te zaloge drugod, ne na domu kmetovalca. Ako torej večji posestnik napravi drv za kurjavo in jih spelje n. pr. na kako ležišče v bližnjem trgu ali mestu, smatra to vlada že za kupčijo in obdači kmetijskega gospodarja z obrtnim davkom. Ali se ne pravi to, kmetijske gospodarje goniti v roke prekupecev in trgovcev. Vsaj je znano, da kmet n. pr. za sadje najmanj dobi, dokaj več prekupec, največ pa trgovec. In potem se hoče trditi, da imajo merodajni krogi skrb za prospeh kmetijstva! Naj bi gospoda pomislila, da je mnogo dni v letu, ko gospodar nima dovolj dela za vse svoje delavce, in vendar jih mora pridržati, če hoče imeti za čas potrebe dovolj delavnih močij. Zato skušajo umni gospodarji združiti kmetijstvo s postranskimi obrti, n.

pr. s podelavanjem svojih lastnih pridelkov, n. pr. sladovne pese v sladkor, krompirja v špirit, mleka v sir, ali s porabo drv za žganje apna, opeke. Ko bi imele kmetije vedno dovolj stalnega dela, ne bi zapuščali kar trumoma delavci čez zimo svoj dom in hodili iskati si zaslužka v daljino.

Ker sem o takih vprašanjih že v Vašem listu obširno pisal, ko sem Vam pošiljal poročila o posvetovanjih, vršečih se v davčnem odboru državnega zbora, smem o tem prenehati in le še omenjam, da je poročevalec stalne komisije nasvetoval, naj se izreče shod za to, da se k novemu personalnemu davku ne sme pritegniti kmetijsko gospodarstvo ter da se avstrijski kmetijski kongres sploh izreče proti progresiji, na podlagi katere se ima vpeljati novi personalni davek.

Ko je prebral sicer jako obširno in temeljito sestavljeno poročilo, ni se za njegove nasvete ali predloge nihče oglasil, pač pa mnogo govornikov proti in zastopniku kranjske kmetijske družbe, Franc Povše-tu, pripadla je naloga, da je prvi ugovarjal takim nazorom, osobito že zaradi tega, ker bi se agrarni kongres pridobil s takim sklepom polno sovrastva pri delujočih stanovih, katerim olajšati ali znižati njih davčno breme pa je le mogoče, če se pritegnejo k plačevanju davkov premožnejši, bogatejši stanovi, ki so sedaj deloma premalo, deloma celó povsem oproščeni davkoplačevanja. Koliko je kapitalistov, ki na leto tisoče in tisoče obresti dobivajo in nimajo nič davkov plačevati. Navajal je, kako slabo uslugo bi agrarni kongres storil onim zastopnikom kmetijskih interesov v državnem zboru, ki skušajo po najboljši mogočnosti zabraniti krivice in težave, katere preté pri novi davčni preosnovi kmetijstvu.

Porogljivo bi se nasprotniki v državnem zboru smejali taki zahtevi avstrijskih kmetovalcev in potem še tako opravičene predloge zavračali. Zato naj se agrarni shod stavi na drugo stališče, in sicer na to, da skuša mogoče d. seči. Na to pové, da so zastopniki kmetijskih krajev, ki so bili odposlani v davčni odbor, zjedini se na to, da so zahtevali, naj se pri odmerjanju personalnega davka iz kmetijstva vzame kot podlaga odmerila katastralni čisti prihodek. Le ta zamore obvarovati kmetijske gospodarje raznih sitnostij in nadlegovanja od strani davčnih organov, ki bi po vladnem načrtu zamogli siliti gospodarja k napovedbi najrazličnejših živil, katera so se porabila za dom. Ker sem tudi o tem že obširno pisal v Vašem listu, lahko opustim, navajati nadaljni obseg govora. Potem sta govorila še druga dva zastopnika, jeden iz Silezije, drugi iz Galicije, oba tudi državna poslanca in katerima se je tudi zastopnik češke kmetijske družbe, grof Zedwitz, pridružil, ter so se izrekli za to, naj se izreče agrarni shod za preosnovo davčne reforme, od katere pričakuje razbremenjenje zemljišnih davkoplačevalcev, osobito malih kmetov, ter pričakuje shod od državnega zbora, da se bo oziral na kmetijstvo, katero zdihuje pod neznosnimi davčnimi bremenami, katerim so se pridružile še druge razmere, ki preté uničiti ta stan, ta steber države.

Soglasno je shod odobril te nazore in sklenil, da izvrševalni stalni odbor izdelava ter odpošlje peticijo na državni zbor ter na poljedelsko ministerstvo. Ob jednom se je sklenilo, da se v prihodnjem letu zopet skliče agrarni shod, ki naj se posvetuje o predlogih kmetijskega ministra, ki merijo na orga-

nizacijo kmetovalcev, ki se naj združijo v zadruga. U pajmo, da bodo besede na shodu zbranih avstrijskih veščakov kaj izdale in služile v prid kmetijstvu. —e.

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. novembra.

Ministerski svet je bil v soboto in se je posvetoval pred vsem, s kako izjavo naj stopi novo ministerstvo pred zbornico poslancev. Seveda pred vsem je važno, na kako stališče se vlada postavi gledé na volilno reformo. Liberalci želé, da se petakarji izrinejo iz dosedanjih kurij in iz njih in iz tistih, ki sedaj še ne volijo, osnuje nova kurija, kateri bi se dalo precejšnje število poslancev. Govori se tudi o dveh novih kurijah, kakor smo mi že poročali. Ker je pa sedaj že majhno število davkoplačevalcev, kateri nimajo volilne pravice, se torej najbrž v jedno teh kurij porine petakarje. Konservativni „Vaterland“, ki ima zveze s konservativnimi člani vlade, se neče nič odločno izreči o volilni reformi. Pomenljivo je pa vsekako, da sicer trdi, da so vse one novice o tem prenapljene, ali vendar si ne upa reči, da bi ne bilo v tem nič resnice, kar je priobčilo glavno glasilo levičarjev. Zato zares že mi z nekakim strahom pričakujemo načrt novega volilnega reda. Ker je v konservativnih krogih tako malo jedinstvi, se je vsekako bati, da naposled zmaga še levica in si utrdi svoje pozicije.

Katoliško dijaško društvo Carolina v Gradcu ima mej liberalnimi dijaki silno mnogo nasprotnikov. Prevzetnost liberalnih dijakov je baš zaradi tega tako silna, ker vseučilišni senat z dovoljno odločnostjo ne varuje pravic tega društva. K letošnji inauguraciji novega rektorja tega društva niti vabili niso, dočim so bila druga društva povabljeni. Rektor je poprej načelniku društva naznanil, da se bodo društvo povabilo le, če se sploh slovesnosti ne misli udeležiti. To je pa načelnik odgovoril, da društvo pride k slavnosti, ako bo vabljeno, ga pa nesovabili. Rektor se je izgovarjal, na veliko nasprotje drugih dijakov. Pač čudno je, da se tako prezira društvo, ki goji pred vsem katoliški in avstrijski čut. Vzlic vsemu preziranju pa društvo dobro napreduje in ima največ udov izmed vseh podobnih društev.

Civilni zakon na Ogerskem. Ogerska vlada predloži danes ali pa jutri zbornici poslancev predlog o vpeljavi civilnega zakona z obširnimi poročilom. H kratu bo pa učni minister predložil načrt zakona o premembi določb gledé na vzgojo otrok iz mešanih zakonov. Ta predloga ima pred vsem le namen civilni zakon nekako prikupnejši narediti. Civilno poročeni stariši bodo lahko otroke vzgojili, v kateri veri bodo hoteli, dočim jih dosedaj niso smeli cerkveno poročeni, ker je zakon določal, da se morajo v mešanih zakonih vzgojiti sinovi v očetovi, hčere pa v materni veri, kar je napravljalo največje zmešnjave v rodovinah. Ker je pa civilni zakon naravnost naperjen proti katoliški cerkvi, se katoliki ne morejo ž njim sprijazniti, ako se tudi gori omenjena določba o vzgoji otrok spremeni. Na poslednji stvari ni vladi nič ležeče. Ona hoče, da se najprej reši predloga o civilnem zakonu, še-le potem naj pride zakon o svobodni vzgoji otrok na vrsto. Vladi tudi ni nič zaupati, da bi te predloge ne umaknila, ko se civilni zakon že vpelje, ali celo sama mej protestanti in židi vzbudi kako agitacijo proti svobodni vzgoji otrok.

Bolgarsko sebranje. Letos je bila precej burna debata radi volitev, pri katerih so se vršile baje neke nerednosti. Ker pa so v največ krajih oboji kandidatje propali in voljeni vladne stranke, sama na sebi stvar nima tacega pomena. Tudi se vlada v volitve faktično ni dosti mešala, samo v nekaterih krajih so krajna oblastva podpirala kandidature tega ali onega kandidata, kakor je jim kateri ugajal. Pri zadnjih volitvah je bil namreč hud boj mej vladinimi pristaši mej seboj. Ker se je število poslancev za polovico zmanjšalo in ker bi bil vsak še rad poslanec, je bilo preveč vladnih kandidatov, ki so drug drugemu hoteli spodriniti. V hudi volilni borbi se je pač marsikaj pripetilo, kar se ne more ravno zagovarjati. Pa kje se vrše kake parlamentarne volitve, da bi ne bilo nobene pritožbe. Nasprotniki bolgarske vlade so pa to hoteli porabiti, da vržejo Stambolova. Začeli so kričati o pritisku ob volitvah in pridružilo se je jim pač nekaj propalih kandidatov. Zbornici se je poslalo precej pritožb po volitvah. Sebranje je pa po precej burni razpravi

vzlic temu vse volitve potrdilo razen jedne, da si je bil izjavil ministerski predsednik, da vlada nema nič proti temu, če se več volitev zavrže.

Rusija v Sredozemskem morju. Rusija bajé misli kupiti otok Milo ali Paros od grške vlade, da se ondi nastani s svojim brodom v Sredozemskem morju. Grška vlada se še ni odločila za prodajo kacega otoka. Gotovo je pa, da sedanja grška vlada proda kak otok, ako boče Rusija zanj dosti plačala, ker je v finančnih stiskah. Nastanjenje ruskega brodoma na kakem grškem polotoku boče tudi približalo Grško k rusko-francoski zvezi. Poleg tega boče pa Rusija tudi porabila svoj vpliv, da Italijo odloči od trodržavne zveze.

Proti socijalnim demokratom. Saksonski konservativci, liberalci in naprednjaki so sklenili, da v deželnozborske odseke ne volijo nobenega socijalnega demokrata. Ta sklep je pač popolnoma neumesten. V deželnem zboru je 14 socijalnih demokratov, ravno toliko, kakor liberalcev, torej bi se spodobilo, jih nekoliko voliti v odseke. Socijalnim demokratom s tem sklepom tudi niso nič škodovali, temveč le koristili, ker se jih boče prebivalstvo še bolj oklenilo. S takimi sredstvi se nobeni stranki še veljava ni izpodkopala.

Razgled po slovanskem svetu.

Nekoliko črtic iz dolnje Hrvatske.

Iz Slavonije, 11. novembra.

Častnim bralcem „Slovenca“, mislim, da ne bo neljubo, če tudi nekaj zvedó o dolenjem delu Hrvatske, namreč o Slavoniji, o katere razmerah se je še dosti malo poročalo v cenjenem tem listu. — „Oj, Slavonija, zemlja plemenita!“ póje hrvatska narodna pesem. Res, Slavonija je zemlja, od Boga obilo obdarjena. Večidel je ravnica, in to plodnosna. Posebno dobro raste pšenica, rž in turšica. Sadja je dosti, posebno češpelj in jabolok. Vinogradov je pa tudi še precéj, če prav so se najboljši vinorodni kraji, n. pr. v Sremu, opustili vsled trsne uši.

Največje bogastvo slavonsko so pa prelepe hrastove šume. Če prav jih je že veliko posekanih, kjer je marsikateri priden delavec lep denar zaslužil, še zmiraj jih je dosti, tako da Slavonija more v tem še vedno tekmovali z vsako zemljo. Sploh se mora reči, da je Slavonija res „zemlja plemenita“.

Poglejmo si zdaj prebivalce v teh krajih hrvatske zemlje. Prebivalci so tukaj raznovrstni po veri in po narodnosti. Glavne tri narodnosti so domačini Hrvati, Nemci in Mažari. Danes hočemo si ogledati dve doseljeni narodnosti, in po mogočnosti dokazati, da ravno ti dve narodnosti, če prav dobro delujeta na domačine v gospodarskem oziru, v verskem oziru in narodnostnem pa nikakor ne morejo obetati lepih nãd za domačine, domoljube hrvatske.

Nemci so, kakor se mi zdí, starejši naseljenci — vsaj v večjih količinah — od Mažarov. Ima jih pa največ v Srijemu, petro-varaždinskem okraju in nekaj v virovitiški županiji. Naseljenci pa še zmiraj dohajajo. Poglejmo številno razmerje, ko je hrvatski ban začetkom listopada potoval po virovitiški županiji, podarila mu je trgovsko-obrtna komora v Oseku spomenico z napisom: „Desetgodišnji gospodarstveni razvitak u Slavoniji“, v kateri med drugim nahajamo tudi gledé prebivalcev naslednje številke: Po zadnjem ljudskem štetju od leta 1890 živelo je v treh slavonskih županijah na površju 2.895.259 oralov ali 16.661.180 kl. vkupno 766.275 prebivalcev, mej tem, ko je leta 1880 bilo le 646.616, — po tem je priraslo 18%. Do leta 1880 padalo je vsako leto število prebivalcev. 206.968 prebivalcev ne spoznajo niti hrvatski, niti srbski za svoj materni jezik, kar iznaša od celega prebivalstva 27%; v ožji Hrvatski je pa samo 4% drugoječnih.

Iz teh podatkov se jasno vidi, kako se prebivalstvo množi samo z naseljenci. No, ne samo, da se število domačinov ne množi, ono vsak dan gine; posebno se pa to močno opazuje pri razkolnikih, kateri popolnoma izginjajo v nekaterih krajih. Seveda se na tak način katoličani vedno množé, no, množé se tudi druge verske sledbe, posebno kalvini in luterani, kateri prihajajo iz sosedne Ogerske.

Nemci so, kakor sem že omenil, prej začeli v večjem številu dohajati, kakor Mažari. Prišli so pa prvi iz Bavarske, Saksonske in nemške Češke, — drugi so pa vsi, posebno kateri še zdaj zmiraj dohajajo, ogerski Nemci.

Nemci so sploh priden narod; nemška hiša in druga poslopja poznajo se precej od domačih po stavbi in čistosti, vasi so vse v vrstah in čiste. Največ so katoličani, toda niso posebno vneti za cerkev in vero sploh, — vsaj v dejanju ne.

Zamišljeni v svoje gospodarstvo, prihajajo v cerkev, ko ravno nič drugoga opraviti nimajo, in še takrat se samo okoli cerkve zbirajo in razgovarjajo o gospodarstvu in drugih posvetnih rečéh. V jezičnem oziru so dosti intolerantni, — hrvatskega se nočejo učiti in mislijo, da mora vsak nemški znati. Ponosni in trdokorni na svoj jezik, zahtevajo razne pravice v cerkvi in šoli. Z jedno besedo, po posedanji skušnji se Nemci ne bodo nikdar prilagodili našemu domačemu hrvatskemu narodu.

Mažari, naseljeni v Slavoniji, so tudi dosti priden narod in dobri gospodarji, — no, večje število jih je iskati med služabniki raznoternih velikih slavonskih graščin (spahija).

Po veri so tudi največ katoličani in so veliko boljši v verskem življenju od prej omenjenih Nemcev. V jezičnem oziru niso tudi tako intolerantni, kakor Nemci. Radi govorijo in so ponosni na svoj jezik, no, ne vsiljujejo nobenega ž njim, — ne zamerjajo, če ga kdo ne zná. Učijo se pa dosti lahko in radi hrvatski. Starejši naseljenci so se že čisto pohrvatili, tako, da otroci ne znajo mažarsko, kar se pa pri Nemcih težko najde.

Iz tega lahko sklepamo, da sta ta dva naseljena naroda v Slavoniji velika ovira pravemu narodnemu življenju v duhu in misli hrvatski. No, zdaj nočemo o tem govoriti, mogoče drugič; za danes sklepamo te vrste z željo, da nam ti naseljenci ne bodo danes ali jutri v verski in narodnostni propad, no, da skupaj z domačini delajo v prosep vere in nove hrvatske domovine.

Cerkveni letopis.

Zločin v Betlehemu.

Iz Jeruzalema se piše poljskemu listu „Czasu“ z dne 29. oktobra: Pod vtiskom res dušéim pišem ta list. Na mestu, kjer se je Izveličar sveta rodil, v samem sanktuariji, je dne 26. oktobra okolu 3. ure popoldne Mikolaj Jurić, 25letni Dalmatinec, ustrelil brata našega samostanskega, z imenom Liberata in smrtno ranil O. Rafala, kapelana jubilanta. Morilec je avstrijski rezervist, in je nekaj mesecev sém služil v ruskem hospiciji jeruzalemskem in kakor tak spremljal romarje ruske. Dne gori omenjenega je Mikolaj Jurić spremljal dva Rusa po Betlehemu in ju je spremil do jame rojstva Gospodovega. Tačas so naši redovniki šli v procesiji v sanktuarij, in brat Liberat neznanemu Mikolaju Juriću reče, da naj bi se umaknil s svojima romarjema. Romarja sta se umaknila, ali Dalmatinec je zgrabil karbač (revolver). Sploh se ni zmenil za to, da bi se umaknil in je stavil upor. Takrat ga je hotel brat Liberat suniti strani. Kaj se je zgodilo, ne vem, ker nisem bil priča žalostnega prizora. Dosti povedano, da je brat Liberat pal na mestu zadet od kroglice in je v nekaterih minutah izdihnil, v 35. letu svoje starosti. Oče Rafael, sivi kapelan, ki šteje že nad 75 let, je hotel poklicati na pomaganje druge redovnike, pa je bil zadet od kroglice v stran in v roko in leži v bolnišnici jeruzalemskega samostana. Turški vojak, ki je stal na straži pri mestu rojstva Gospodovega, je ubežal. Turki so zgrabili morileca, pa odstavili preiskavo.

Konzul ruski je hotel morileca spraviti iz rok turških (ta stvar da dosti pomisliti) ali krajna vlada turška betlehemska se je temu silno ustavila. Po ožjih poročilih se je pokazalo, da je morilec avstrijski podanik. Tukajšnji konzul ga je dobil iz rok turške sodnije, zasnoval preiskavo in odpošlje morileca v Avstrijo.

Ves dogodek dá dosti govorice. Najpred je treba pomisliti, na kak način se je zgodilo, da 25letni avstrijski rezervist, po rodu Dalmatinec, zna jezik ruski? Na kak način se je zgodilo to, da je Mikolaj Jurić prišel v Jeruzalem in postal kavas ruskega hospicija ali gostišča rusko-palestinskega, ko je komaj izstopil iz vojske? Kako je to tolmačiti, da je mladi človek večé teh krajev, da je tako zlobnat zločin skoval proti redovnikom? Ne pretirajoč fakta in sodnijskega poročila se lahko tako-le premišlja: Morilec je moral priti v tesne odnašaje z Rusi, od njih je dobil sovraštvo do redovnikov sv. Frančiška Serafinskega, ki varujejo svete kraje — s temi čuti je šel v Betlehem, in ko je videl, da ga redovnik kot zakristan odvráča od svetega

mesta, v času, ko je tam šla procesija, prime revolver in ustrelil zakristana, a drugega redovnika smirno rani. Kaj poreko k temu Lah, katerih dva podanika sta pala po žrtvi slodejstva, ki ga je izvršil sluga ruski? Kaj poreče Francija, protektorica samostana sv. Frančiška na vshodu? Kaj poreče Avstrija, katere podanik, kakor sluga ruski onečašča sanktuarij in izvrši tam uboj neoboroženih redovnikov? O. Norbert Golichowski.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. novembra.

(That are the questions!) „Narodovi“ so v soboto poslali celo vrsto vprašanj na našo adresu. Na ta način nas lahko vprašujejo celo večnost. A tudi mi smo jednako radovedni. Zato jih pa danes vprašujemo mi: 1. Ali je res, da uporablja „Narod“ preiskavo na gimnaziji samo za sredstvo, po katerem bi ložje udrihal po duhovnikih in po katerem bi si pridobil več naročnikov? 2. Ali je res, da sedaj on vadi dijake v obrekljivem vohonstvu samo iz sovraštva? 3. Ali je res, da si domišlja „Narod“, da bo s svojim pisarjenjem terorizoval gimnazijski učiteljski zbor in deželni šolski svet? 4. Ali je res, da „Narod“ ravlašč slepi slovenski svet molčeč o tem, kaj je poročal g. V. Eržen in zavijajoč samo o tem, kako se je izvedelo? 5. Ali je res, da se „Narodu“ zdi bolje, če se dijaki učijo plesu ali če hodijo poslušat v gledališče nesramne igre (n. pr. „Madame Mongoudin“), nego če se skupno učé n. pr. modroslovja, ali rusčine, ali češčine, ali če se jedenkrat ali dvakrat na leto v poletnem času pošteno zabavajo? 6. Ali je res, da trdi „Narod“, da se smejo bratiti in družiti dijaki z vsakim, samo s katoliškim duhovnikom ne? Ker je naš vrednik že odgovarjal, zato je vrsta sedaj pri „Narodu“. Prosimo!

(Umrl) je dne 18. t. m. ob 1/4 9. uri zvečer preč. gosp. Janez Nep. Vovk, kanonik v Novem Mestu. Rojen je bil na Jesenicah dne 6. maja 1819, v mašnika posvečen dne 30. julija 1844. Kot kapelan je služboval kratko časa na Polšniku in v Poljanah pri Loki, potem pa 12 let v Breznici, kot župnik je deloval v Kamni gorici in na Ljubnem, potem pa 17 let kot kanonik v Novem Mestu. Bil je pobožen in goreč duhovnik, vsem, zlasti pa svojim duhovnim sobratom najboljši prijatelj. Zadnja leta je vedno bolehal; hudo bolan pa je ležal skoro poltretje leto. Lani meseca marca ga je zadela tudi kap, ki mu je vse telo pohabila. Ležal je kakor pobožni Job na bolniški postelji v hudih bolečinah, ker več si ni mogel sam pomagati. A dolgotrajno svojo bolezen je vedno junaško prenašal. Pogreb bo v torek ob 9. uri dopoldne. R. I. P.

(Pri celjskem okrajnem glavarstvu) udomačilo se je neko mistično početje. Bilo je meseca julija t. l., ko je preč. g. župnik v Gomilskem moral službeno poročati na okr. glavarstvo v Celje o nekem žalostnem dogodku, ki se je pripetil v Grajski vesi. Pa kaj se zgodi! Prva številka „Deutsche Wacht“ prinese za ta dopis skoraj od besede do besede, in kot navrhek še breo g. župniku. Makulatura izvirnega dopisa hrani še v dokaz g. župnik. Pa reč še ni bila pri kraju. — Pred tedni dobil je g. župnik rešitev svojega poročila, ali na zavitku bil je načrtan dolg — nos. Na pošti se karikatura ni prilepila, ker jim je bila vsebina neznana — ergo. — Drugi slučaj: Znano je, da se morajo listi, ki so bili uradno zaplenjeni, pokončati, le okrajni šolski svet v Celju rabi take liste v zavitke uradnih dopisov. — Da se o tem prepričate sami, pošiljam tukaj tak zavitek!

(Tridnevniče na čast blaž. Leopoldu.) V petek popoldne je bila frančiškanska cerkev zasedena do zadnjega kotička. Pridigar g. spirituval aložnški J. Renier je razpravljal tema: Dobra izreza otrok je trdna podlaga krščanskega življenja. Soboto zjutraj je govoril preč. P. Jožef Bizavičar o pomočnikih h kršč. popolnosti in kazal, kako se jih je posluževal blaž. Leopold. To jutro je slavnost dosegla vrhunec, kajti bil je ob enem Elizabetin šod III. reda. Popoldne je govoril preč. P. Fr. Sajovic iz Jezusove družbe o visoki ceni redovnega stanu. Nedeljo jutro je slikal preč. g. dr. Andr. Karlin misijonsko delovanje blaž. Leopolda in ga opisal na drobno. Ob devetih preč. g. dr. Dolenec: „Sladko je trpljenje za Jezusa“, zgleđ Leopoldova zadnja leta. Za tem govorom so služili pontifikalno sv. mašo premilostni gospod dr. Leonard Klofutur,

stolni proš in zlatomašnik, ob obilni asistenci gg. bogoslovcev. Sklepni govor ob treh popoldne je imel preč. P. Konstantin Luser, gvardjan kamniški, ki je dokazal iz ustanove in zgodovine frančiškanskih redov, da so se oni vedno skazovali v posebni ljubezni in zvestobi do sv. cerkve in rimskega prestola. Mil. g. stolni proš so molili litanije in zapeli Te deum, s tem je bila zaključena tridnevna slavnost. — Da bo poročilo popolno, moram še dostaviti, da se je pevski zbor vse tri dni držal prav čvrsto. Proizvajal je Wittovo „Missa in hon. s. Francisci Xaverii“, potem P. Angelikovo „in hon. S. Joseph“ in v nedeljo peteroglasno Wittovo „in hon. S. Raphaelis Archangeli“, Te Deum Schöpf-ov.

(Iz Rima) se nam poroča: V četrtek dne 16. novembra so sveti oče darovali sveto mašo v cerkvi sv. Petra; to so bajé storili, ker so mnogi časniki poročali, da so sveti oče nevarno bolni. Pri sveti maši je bilo prisotnih nad 3000 romarjev iz Gorenje Italije in več tisoč drugih tujcev in domačinov. — Dne 11. novembra je bil pred porotniki odgovorni vrednik lista „Voce della Verità“ zaradi nekega članka, v katerem je državni pravdnik zasledil hudodelstvo veleizdaje, oziroma razžaljenje Nj. kr. velečastva in „zjedinjene Italije“, katere stolno mesto je po zakonu Rim. Zagovornik je bil najradikalnejši advokat, ki biva v Rimu, mož, ki javno kaže svoje sovraštvo do cerkve in Vatikana. A v svojem govoru je dokazal ničevost zatožbe, rekóč: Liberalci ali klerikalci izpovej in brani svoje prepričanje pošteno in odkrito. V Italiji so listi, ki zagovarjajo civilni zakon proti obstoječim državnim zakonom, torej bi državni pravdnik moral vse tožiti. Osvojenja Rima ne omenja noben zakon, kajti to je zgodovinski faktum. Zakon z dne 9. oktobra 1870 se nanaša le na ljudsko glasovanje dne 2. oktobra, a članek tega ne omenja. — Vrednik je bil oproščen.

(Kdo je v deliriju?) V sobotni številki prinaša srboriti branitelj razkolnikov našo notico: „Spomin na Slivnico“ itd pod naslovom: „Klerikalni delirijum“ ter z opazko da je omenjenemu Turku naše uredništvo obljubilo službo — sicer pa brez komentarja. Da se čitatelji prepričajo, kdo je v delirijumu, naj blagovole poiskati štev. 261 „Obzora“ z dne 14. t. m. in bodo našli našo notico, katero prinaša isti list pod naslovom: Krvavi čin u Hercegovini, ki pravi, da to novico javljajo „Bošnjaku“ iz Mostara. To naj blagovoli tudi pohlevni srboritež „Narodov“ storiti, da se tudi prepriča, kdo je v delirijumu. Morda sedaj „Narod“ tudi „Obzoru“ in „Bošnjaku“ skaže jednako čast kakor „Slovencu“.

(Spomenik † Adolfu Harmel-u.) Iz Komna dne 16. novembra. Na vigilijo pred vsemi svetniki postavili smo na gomilo nepozabnega dekana krasen spomenik, dostojen vzornemu duhovniku. Zložili so za spomenik: dekanijska duhovščina in prijatelji. Spomenik visok je krog treh metrov. V sredi ima napis: „Tukaj počiva prezasluzeni gospod Adolf Harmel, župnik in dekan v Komnu. Rojen v Idriji 28. aprila 1847, umrl v Komnu 2. septembra 1893. Postavili: Dekanijska duhovščina in prijatelji.“ Spodaj pa je svetopisemski izrek: „Zgodaj je končal, pa je bil spolnil veliko let; zakaj njegova duša je Gospodu dopadla. Bukve modr. IV. 13, 14.“ V spodnjem delu spomenika je tudi krasen iz marmora izklesan relief: Jezus dober pastir. — Na dan vseh svetnikov šla je po mrtvaških popoldanskih opravilih navadna vsakoletna procesija na pokopališče. Ko se je blagoslovil mirodvor, zapeli so pri grobu ranjcega domači pevci mlo pesem: „Človek glej dognanje svoje“, zatem odmolil se je „libera“ na grobu in pevci so zopet zapeli, kot v tolažljivo slovo: „Nad zvezdami“. Ljudstvo je ves čas plakalo.

(Iz Senožeč.) Dne 17. t. m. so mi umrli moja predobra mati v 64. letu svoje starosti. Vsem svojim prijateljem, v zlasti čč. sobratom jih priporočam v molitev. Anton Kocijančič, kapelan.

(S Štajerskega) se nam piše: Učiteljci ročnih del ste postali: Jul. Klemenčič za Teharje in St. Lavrencij; M. Wiesthaler za Loče in Žiče pri Konjicah. — „Gr. Volksbl.“ pozdravlja novega kn. škofa s kronografikom: Leopoldi pastoris saLuteM CLerVs popVLVsque pIVs eXoptat. — V stalni pokoj stopi preč. g. Jan. Krener, župnik pri Sv. Frančišku pri Gornjemgradu. — V spomin misijona se je v St. Jurju pod Tabrom ustanovila podružnica tretjega reda sv. Frančiška. — Načelnik okrajnega zastopa za Vransko je preč. g. Fran Zdolšek, župnik v St. Jurju pod Tabrom. — Marljivi živinozdravnik bra-

slovski g. Martin Jelovšek predaval je o kužnih boleznih pri živini 1. t. m. v St. Jurju ob juž. žel., 12. t. m. pa v Žalcu. Ljudstvo pazljivo poslušala njegova poučna, in ob enem praktična predavanja.

(Kak je dr. Mahnič?) Zadnja „Soča“ ga opisuje tako-le: „... Sicer pa imamo enake razmere tudi v Gorici, kjer so v vsakem gimnazijskem razredu nekateri mladiči, ki so se že napihnil neke prevzetnosti, da so oni nekaj višjega od vseh drugih, da, višje od svojih učiteljev, katere tudi nadzorujejo. Vsako besedo, katero je mogoče krivo tolmačiti, nesó svojemu oskrbniku, ki zbira tako gradivo za dokaz o — framasonstvu na goriški gimnaziji. Da se bo njegovemu kričanju smejal ves svet, za to se ne briga, pa tudi za to ne, da vzgaja čredo napihnenih v svojo svetost in nezmotljivost zaljubljenih neznačajnikov!“ Brez komentarja.

(Gosp. cesarski svetnik Murnik) je izročil družbi sv. Cirila in Metoda važnostno delo „Specialni repertorij krajev na Štajerskem“ — izdano po c. kr. centralni statistični komisiji na Dunaju. Za ta prelepi dar prisrčna mu zahvala.

Družbino vodstvo.

(Podporno društvo za odpuščene kaznjence) je imelo včeraj svoj prvi občni zbor. Za predsednika je bil z vsklikom izvoljen deželne sodnije predsednik blag. gosp. Kočevar, za podpredsednika pa državni pravdnik blag. g. Pajk. V odbor so bili izvoljeni p. n. gg.: dr. S. Elbert, K. Leskovic, dr. Fr. Papež, K. Paraskovich, K. pl. Strahl, M. vitez Zitterer, A. Žlogar, dr. J. Schuster; kot namestniki: A. Koblar, dr. I. Kavčnik in dr. Schöppel.

(Vojvoda Pavel Fr. Meklenburški) je došel s soprogo na svojo grajščino Vagensberg pri Litiji. Vojvoda je konvertit-katoličan.

(Šolski nadzornik za Savinjsko dolino je postal g. Pavel Leitgeb, nadučitelj v Ločah; vreden naslednik Ambrožičev. Poznamo ga kot nemškutarja, a se ga ne bojimo.

(G. dr. Rajmund Miklave), benediktinec, naš štajerski rojak, je nastavljen kot kapelan v St. Galu na Gornještajerskem.

(V rokodelskem domu) vršila se je sinoči lepa veselica po vsporedu, v našem listu naznanjenem. Vrli rokodelski pomočniki zapeli so nekaj lepih pesmij in potem prav dobro predstavljali igro: „Občinski tepček.“

(Češki kvartet.) „Glasbena Matica“ ima zopet zabelježiti nov, prelep vspeh, katerega si je pridobila z vprizoritvijo včerajšnjega češkega kvarteta, ki se je obnesel v vsakem oziru izbornu. Žal, da ni bilo toliko občinstva, kolikor ga zaslužijo taki umetni koncerti.

(Novo pojasnilo.) Z Grosupljega: Komisija je v Smarjii izjavila, da dotični povoženec, o katerem ste že dvakrat poročali, ni bil ubit, ampak da je v pijanosti zašel na tir, kjer ga je dohitela smrt.

(Smrt.) Umrl je č. gosp. Anton Fain, o kojem je „Slovenec“ poročal, da je premeščen za vikarja v Rutarsče. R. I. P.

(Premeščen) je g. Jožef Kavčič, davkarski preglednik, iz Cerknega v Komen.

(O kaplanih) piše g. S—c v sobotnem „Narodovem“ uvodniku te-le besede: „Videli smo, kako prevzetnost najmlajšega kaplana raste, kakosinaj primitivnejše tako bitje domišlja, da je vse veliko žlico pojelo in da mu mora biti vse pokorno.“ Zivela, „der alte Oesterreicher!“

(Dežja) je padlo v Savinjski dolini v noči od 16.—17. t. m. 17 mm, t. j. 17 litrov na 1 m². Za zimo bo zadosti.

(Grof Taaffe) še ni zgubil svojega humorja. Poslal je svojemu sorodniku na Ogersko svojo sliko s podpisom: Grof Edv. Taaffe, Ex-Ministerpräsident v. Oesterreich. Nichts dauert ewig, selbst der schönste Jud wird schäbig.“

Telegrami.

Dunaj, 19. novembra. Imendan Nje veličanstva cesarice se je po vsej državi slovesno praznoval.

Dunaj, 20. novembra. Cesar je prejel v avdijenci vse člane Taaffejevega ministertva in nove ministre z Windischgrätzom na čelu.

Dunaj, 20. novembra. Od Battenberški hiši jako bližnje strani se zagotavlja, da grof

Hartenau ni zapustil nobenih pisanih spominov, če tudi se je pripravljaj, da jih spiše. Vsled poletnih vojaških vaj ni imel časa, da bi izvršil namero svojo. Želja bolgarskega naroda, da bi grofa Hartenaua pokopali v bolgarski zemlji, se še ni naznanila vdovi, ker je še preveč užaljena. Misli se pa vendar, da bode ob svojem času v to dovolila z ozirom na zgodovinsko vlogo Hartenauovo in z ozirom na to, da je sam izrekel željo proti grofinji Elbach, da ga pokopljejo v bolgarski zemlji, ko bi Bolgari to zahtevali.

Gradeo, 19. novembra. Jutri je pogreb grofa Hartenau-a. Cesarja bode zastopal krilni pobočnik major Lonyay. Sožalje so izrekli bolgarski knez Ferdinand in minister-ski predsednik Stambolov in več knežjih in vojaških oseb. V mnogih telegramih iz Bolgarije izreka se srčno sožalje in globoko spoštovanje do pokojnika.

Gradeo, 20. novembra. Krilni pobočnik cesarjev major Lonyay in vojvoda Viljem Virtemberški obiskala sta Hartenauovo vdovo. Nadvojvoda Karol Ludovik in njegova soproga sta dala položiti krasen venec na Hartenauovo krsto. Mrlič leži v vestibulu na mrtvaškem odru. Bolgarska deputacija je prišedši v hišo žalosti poljubila stekleno ploščo krste, potem jo je pa vsprejela grofinja Hartenau.

Rim, 19. novembra. Papež je vsprejel včeraj veliko kneginjo Katarino.

Sredec, 19. novembra. Vojaško povelje kneževo se v ganljivih besedah spominja zgube bolgarske vojne s smrtjo njenega osnovevalca, slavnega junaka, ki je umrl na obletni dan slavne zmage pri Slivnici. Knez je odredil desetdnevno žalovanje za vso vojno in tridesetdnevno za Aleksandrov polk.

London, 19. novembra. Viharji s snegom so napravili po vsej Angliji mnogo škode. Več ladij se je ponesrečilo, pri čemur se je več ljudij utopilo.

Umrli so:

18. novembra. Marija Erjavo, delavčeva hči, 17 mesecev, Tržaška cesta 26, tussis convuls. — Antonija Schupeutz, posestnica, 52 let, Gospodske ulice 9, spridenje možgan.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
18	7. u. zjut.	722.9	1.4	brezv.	megla	33.00
	2. u. pop.	719.7	3.6	sl. zap.	oblačno	dež
	9. u. zveč.	715.9	4.4	brezv.	dež	
19	7. u. zjut.	710.8	5.2	sl. zap.	dež	21.8
	2. u. pop.	710.4	6.6	"	"	dež
	9. u. zveč.	712.6	3.8	"	oblačno	

Srednja temperatura obeh dni 3.1° in 5.2°, oziroma ravno in za 2.1° nad normalom.

Sportni cirkus F. Corradinija

v Ljubljani na Cesarja Jožefa trgu.

Zadnji dan!

Zadnji dan!

Cirkus je dobro zakurjen.

Nepreklicljivo!

Nepreklicljivo!

Velika gala predstava za slovo

z obilnim, brilantnim programom.

Javna zahvala.

Pred odhodom iz Ljubljane se čutim zavezanega izreči svojo odkritosrčno presrečno zahvalo za marsikako prizanesljivost, dobroto in prijazno naklonjenost, ki jo mi je skazovalo p. n. občinstvo in pa tukajšnji časopisi v tako obilni meri, hkratu pa prosim, da mi tudi v bodoče ohranite prijazen spomin. Zato se že naprej prijazno zahvaljujoč znanujem se z velespoštovanjem

F. Corradini,
ravnatelj.

552 12

Tuji.

18. novembra.

Pri **Maliču**: Šupančič, tovarnar, s soprogo; Tomasi, Just, Grün, Kellermann, trgovci, z Dunaja. — Schrey, poštar, z Jesenic. — dr. Fran Kogoj s Kranjske Gore. — Grof Montecuccoli iz Stor. — dr. Fr. Golf s soprogo iz Kočevja. — Gosleth, tovarnar, iz Hrastnika.

Pri **Slonu**: Gerber, Winter, potovalca; Weiner, Kafka, Polak, Sturm, Klekner, trgovci, z Dunaja. — Wortman z Reke. — Troger iz Beljaka. — Schaper iz Lipsije. — Ant. Dvořak, inženir, iz Postojne. — dr. Štefan Kraut, c. kr. sod. pristav, iz Novega Mesta. — Preindl, nadporočnik, iz Celoveca.

Pri **Južnem kolodvoru**: Gerber, potovalec, z Dunaja. Liebmann, železniški uradnik, iz Trsta. — Hrdlička, nadlogar, iz Tešina. — Valentin Kolenc iz Čemšenika.

Pri **bavarskem dvoru**: Furlan, paznik, iz Kopra. — Wuchse iz Koprivnika. — Zupan iz Kamne Gorice.

Pri **avstrijskem caru**: Valenčič mlinar, iz Št. Petra. — Petrove, učitelj, iz Čemšenika. — Glasner z Dunaja.

Izborna svojo zalogo raznovrstnih vóz

kritih in nekritih

lično in trpežno izdelanih priporoča prečast. duhovščini in sl. občinstvu tvrdka

Fr. Šiške dediči
Marije Terezije cesta št. 6 v Ljubljani.

Naročila izvršujejo se točno po nizki ceni. 566 3-3

Služba organista in cerkvenika

kateri bi bil za silo tudi učitelj, je izpraznjena. Takojšnji nastop je želeti.

Ponudbe župnijskemu uradu v **Vodicah**. 575 4-1

Vizitnice

priporoča

Katol. Tiskarna.

P. n.

Usojam si uljudno naznanjati, da sem z denašnjim dném otvoril

Pred škofijo štev. 22 poleg mestne hiše

prodajalnico za pozamentirsko, drobno, tkano blago in za perilo.

Na podstavi dolgoletne prakse v tukajšnji trgovini, kakor tudi zveze s prvimi tovarniškimi tvrdkami mi je mogoče, da morem p. n. občinstvu z najnovejšim in najboljšim blagom po nizkih cenah postreči.

Za mnogobrojna naročila se z visokim spoštovanjem priporoča

Alojzij Persché.

574 4-1

Usojam si naznaniti, da sem odprl

odvetniško pisarno v Ljubljani

v Gosposkih ulicah št. 10, I. nadstropje.

Dr. Fran Tekavčič,
odvetnik. 565 3-3

Žrebanje
6. dec.

Inomostske srečke
à 50 kr.

Žrebanje
6. dec.

Glavni dobitek **50.000** goldinarjev.
(58 19-6)

Srečke à 50 kr. priporoča J.C. MAYER.

Dunajska borza.

Dné 20. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 10 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 " 90 "
Zlata renta 4%, davka prosta	118 " 20 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 " 05 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	996 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	340 " 25 "
London, 10 funtov strl.	125 " 85 "
Napoleonor (20 fr.)	10 " 03 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 99 "
Nemških mark 100	61 " 92 1/2 "

Dné 18. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 85 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	93 " 80 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	144 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	160 " 75 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	198 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 30 "
4% kranjsko deželno posojilo	97 " 25 "
Kreditne srečke, 100 gld.	196 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	68 " 50 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	137 gld. 50 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	22 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	70 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	61 " — "
Ljubljanske srečke	24 " 25 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 " 40 "
Akcije Ferdinandove sev. želez, 1000 gl. st. v.	2872 " 50 "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	104 " — "
Papirnih rubežev 100	132 " 50 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšeza dobitka.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.